

**Εικονογραφημένο Λεξικό
Α΄ , Β΄ , Γ΄ Δημοτικού**

Το Πρώτο μου Λεξικό

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Αγγελική Ευθυμίου , <i>Λέκτορας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης</i> Ηλίας Δήμος , <i>Εκπαιδευτικός Π.Ε.</i> Μαρία Μητσιάκη , <i>Φιλόλογος</i> Ιουλία Αντύπα , <i>Λεξικογράφος</i>
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Α. Ν. Συμεωνίδου-Χριστίδου , <i>Καθηγήτρια Α.Π.Θ.</i> Κωνσταντίνος Παπανδρέου , <i>Σχολικός Σύμβουλος</i> Εμμανουήλ Χαρίτος , <i>Εκπαιδευτικός Π.Ε.</i>
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Λήδα Βαρβαρούση , <i>Εικονογράφος - Σκιτσογράφος</i>
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Ελένη Λεοντσίνη , <i>Φιλόλογος</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Πέτρος Μπερέρης , <i>Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i> Χρήστος Παπαρίζος , <i>Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Dr Αρετή Καραθανάση-Κατσαούνου , <i>Μόνιμη Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Αγγέλικα Κοροθέση , <i>ζωγράφος</i>
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:

«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Δημήτριος Βλάχος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.

Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Αγγελική Ευθυμίου Ηλίας Δήμος Μαρία Μητσιάκη Ιουλία Αντύπα

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:

Εικονογραφημένο Λεξικό Α΄, Β΄, Γ΄ Δημοτικού

Το πρώτο μου Λεξικό

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

Προέλευση Χάρτη της Ελλάδας

**«Γνωρίζω την Ελλάδα» Γεωγραφία Ε' Δημοτικού, Οργανισμός Εκδόσεως
Διδακτικών Βιβλίων, Έκδοση Δ', Αθήνα 2005**

Λίγα λόγια για το δάσκαλο ή τη δασκάλα σου...

Πρόλογος για το Πρώτο μου Λεξικό

Το *Πρώτο μου Λεξικό* είναι ένα εύχρηστο και σύγχρονο λεξικό που στόχο του έχει να βοηθήσει τα παιδιά των πρώτων τάξεων του δημοτικού να εξοικειωθούν με τις λειτουργίες του αλφάβητου και τη χρήση λεξικού, αλλά και να κατακτήσουν βασικές δεξιότητες του λεξιλογίου.

- Το **λημματολόγιο** του λεξικού έχει επιλεγεί έτσι ώστε να περιλαμβάνει λέξεις των σχολικών βιβλίων του δημοτικού και άλλων βιβλίων που προορίζονται για παιδιά της ίδιας ηλικίας. Πιο συγκεκριμένα στο λεξικό αυτό δίνονται ορισμοί για περίπου 4.000 λέξεις, από τις οποίες άλλες είναι λήμματα και άλλες **υπο-λήμματα**, δηλαδή λέξεις που για λόγους εξοικονόμησης χώρου εξηγούνται μέσα σε άλλα λήμματα. Ως υπο-λήμματα έχουν καταχωριστεί πολλές λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με αυτή των λημμάτων. Παρουσιάζονται, ωστόσο, ως χωριστοί λημματικοί τύποι λέξεις της ίδιας οικογένειας για τις οποίες κρίνεται απαραίτητη η παρουσίαση επιπλέον γραμματικών ή άλλου τύπου πληροφοριών. Σύμφωνα με τις αρχές της σύγχρονης παιδικής λεξικογραφίας δεν περιλαμβάνονται στο λημματολόγιο γραμματικοί όροι (π.χ. ουσιαστικό, ρήμα, κ.ά.), σύνδεσμοι, μόρια, προθέσεις, τα πολύ βασικά ρήματα *έχω, είμαι και κάνω*, καθώς και τα περισσότερα επιρρήματα. Ο λόγος της απουσίας των λέξεων αυτών είναι διπλός: α) ο ορισμός τους δεν είναι εύκολα κατανοητός από παιδιά της ηλικίας αυτής και β) πρόκειται για ήδη γνωστές λέξεις, για τις οποίες κανένας μαθητής δε θα ανατρέξει στο λεξικό. Διατηρήθηκαν ωστόσο επιρρήματα που είτε δεν είναι τόσο συχνά, με αποτέλεσμα να χρειάζεται η αναζήτηση της σημασίας και χρήσης τους σε λεξικό είτε εμφανίζονται σε παγιωμένες εκφράσεις ή έχουν συχνές μεταφορικές σημασίες. Τέλος δεν περιλαμβάνονται στο λημματολόγιο οι μέρες, οι μήνες, οι εποχές και οι αριθμοί. Οι λέξεις αυτές παρουσιάζονται στους ειδικούς θεματικούς πίνακες του λεξικού.

- Οι **ορισμοί** του λεξικού δεν έχουν γραφεί ως σύντομες φράσεις αλλά ως **ολοκληρωμένες προτάσεις σε φυσικό καθημερινό λόγο** έτσι ώστε α) να γίνονται εύκολα κατανοητοί από τα παιδιά αυτής της ηλικίας και β) να δίνουν με έμμεσο τρόπο συντακτικές πληροφορίες για τα λήμματα (π.χ. το αντικείμενο, το υποκείμενο, την πρόθεση που ακολουθεί, κ.ά.).

- Μετά τον ορισμό των λημμάτων ακολουθούν τα **παραδείγματα** που δίνουν με έμμεσο τρόπο τις χαρακτηριστικές συντακτικές δομές στις οποίες εμφανίζεται κάθε λήμμα. Τα παραδείγματα παρατίθενται εφόσον έχουν επεξηγηματική αξία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, συνήθως σε αφηρημένες λέξεις ή σε δευτερεύουσες σημασίες του λήμματος, το ρόλο του ορισμού αναλαμβάνει

νει ένα παράδειγμα που ακολουθείται από επεξηγηματική φράση. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, σε λέξεις ή χρήσεις αφηρημένες, ο ορισμός δίνεται μόνο με παράδειγμα, χωρίς ερμηνευμα σε μεταγλώσσα, γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν δυσνόητο και ελάχιστα ελκυστικό για τους μαθητές των τριών πρώτων τάξεων του δημοτικού.

- Μέσα από τις προτάσεις που δίνονται ως παραδείγματα εκτυλίσσεται μία μικρή **ιστορία** με δύο πρωταγωνιστές, τον Κώστα και την Αθηνά που είναι μαθητές του δημοτικού. Παράλληλα με τα παιδιά, γίνεται αναφορά και σε ήρωες γνωστών παραμυθιών, όπως η Χιονάτη και η Κοκκινόσκουφίτσα ή σε άλλα πρόσωπα. Οι ίδιοι ήρωες και πρωταγωνιστές χρησιμοποιούνται και στην **εικονογράφηση** των λημμάτων.

- Δίνεται επίσης ιδιαίτερη προσοχή στον τύπο των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο λεξικό. Για κάθε ληματικό τύπο, δίνονται **γραμματικές** πληροφορίες (π.χ. γένος, μέρος του λόγου, πληθυντικός, βασικοί χρόνοι και παθητική φωνή του ρήματος), **συνώνυμα**, **αντίθετα** και λέξεις που ανήκουν στην ίδια **οικογένεια** (λέξεις της ίδιας ρίζας, παράγωγες, σύνθετες). Σε πολλά λήμματα δίνονται επίσης με τη μορφή σχολίου πληροφορίες για τους εναλλακτικούς τύπους που μπορεί να έχει ένα λήμμα. Στα συνηρημένα ρήματα δίνονται και οι δύο τύποι, ο συνηρημένος και ο ασυναίρετος. Με σχόλιο δίνονται επίσης πληροφορίες για όσες λέξεις δεν κλίνονται. Τέλος, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που δόθηκαν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για κάθε λήμμα δίνονται πληροφορίες για το **συλλαβισμό** των λημμάτων.

- Οι διαφορετικές **σημασίες** που μπορεί να έχει κάθε λήμμα παρουσιάζονται σε χωριστή σειρά και μαρκάρονται με ειδικό σημάδι. Για την ιεραρχική παρουσίαση των σημασιών κάθε λήματος χρησιμοποιήθηκαν συνδυαστικά τα εξής κριτήρια: α) προηγείται η κυριολεκτική σημασία και ακολουθούν οι μεταφορικές, β) προηγείται η συχνή σημασία και ακολουθούν οι σπάνιες, γ) δεν αναφέρονται πολύ σπάνιες και εξειδικευμένες σημασίες, ούτε όλες οι μεταφορικές σημασίες.

- Δεδομένης της μικρής ηλικίας των χρηστών του λεξικού, κρίθηκε απαραίτητη η αποφυγή κάθε είδους **συντόμευσης** λέξεων.

- Το λεξικό αυτό παρέχει επίσης ορισμένα **εργαλεία** που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξοικείωση των παιδιών με το αλφάβητο. Για παράδειγμα, στην άκρη κάθε σελίδας του λεξικού υπάρχει το αλφάβητο με μαρκαρισμένο το αντίστοιχο γράμμα. Ακόμη στην αρχή κάθε γράμματος υπάρχει εικόνα που αντιστοιχεί σε λέξη που αρχίζει με το γράμμα αυτό. Επίσης δίνονται συχνά στις σελίδες του λεξικού παιχνίδια που βοηθούν στην εξοικείωση των παιδιών με το αλφάβητο και το συλλαβισμό αλλά και στον εμπλουτισμό του λεξιλογίου (ανακάτεμα συλλαβών, αινίγματα, κ.ά.).

- **Ετυμολογικές** πληροφορίες δίνονται σπανιότατα, όταν βοηθούν στον εμπλουτισμό του λεξιλογίου.

- Τέλος, το λεξικό περιλαμβάνει εικονογραφημένες **οδηγίες χρήσης** του λεξικού και 29 εικονογραφημένους **πίνακες** με θεματικές ενότητες.

Λίγα λόγια για τους μικρούς και μεγάλους αναγνώστες του λεξικού...

Τα πρόσωπα στα παραδείγματα του λεξικού

Τώρα που ετοιμάζεσαι να βρεις τις σημασίες των λέξεων σ' αυτό το λεξικό, θα θέλεις να μάθεις ποια είναι τα πρόσωπα που εμφανίζονται πολύ συχνά στα παραδείγματα του λεξικού. Αν ξεφυλλίσεις το λεξικό, θα βρεις αμέσως τα ονόματά τους στα περισσότερα παραδείγματα. Θα δεις ότι είναι παντού τα ίδια πρόσωπα και ότι είναι οι πρωταγωνιστές μίας φανταστικής ιστορίας που θα μπορούσες να διηγηθείς στους φίλους σου.

Ποιοι είναι ο Κώστας, η Αθηνά, ο κύριος Γιάννης, η κυρία Μαργαρίτα, η Αλίκη, ο Ίγκλι, ο Νίκος και όλοι οι άλλοι; Ας τους παρουσιάσουμε για να τους γνωρίσεις καλύτερα.

Ο **Κώστας** είναι οχτώ και η **Αθηνά** έξι χρονών. Είναι αδέρφια και μένουν στην Αθήνα με τους γονείς τους, τον κύριο **Γιάννη** και την κυρία **Μαργαρίτα**.

Ο Κώστας και η Αθηνά έχουν καστανά μαλλιά και μάτια σαν των γονιών τους. Της Αθηνάς της αρέσει να πιάνει τα μαλλιά της κοτσιδάκια και να φοράει κόκκινα ρούχα. Ο πατέρας του Κώστα και της Αθηνάς είναι αρχιτέκτονας, ενώ η μητέρα τους δημοσιογράφος. Συχνά πηγαίνουν όλοι μαζί διακοπές στην Κρήτη, όπου βρίσκουν το θείο **Τάκη** και τη θεία **Έλλη** ή σ' ένα χωριό κοντά στη Σπάρτη, όπου μένει ο θείος **Αλέκος**. Ο θείος Αλέκος έφυγε από την Αθήνα μετά το θάνατο της γυναίκας του και τώρα μένει στο χωριό σ' ένα πέτρινο σπίτι και ασχολείται με τα κτήματα του πατέρα του, του παππού του Κώστα και της Αθηνάς.

Η Αθηνά και ο Κώστας πάνε στο ίδιο σχολείο της γειτονιάς αλλά σε διαφορετική τάξη. Ο Κώστας άρχισε να παίζει ποδόσφαιρο πολύ μικρός και του αρέσει πολύ, ενώ η Αθηνά προτιμάει να κάνει ποδήλατο και να βλέπει αγώνες μπάσκετ με τον μπαμπα της. Της αρέσει πολύ η ζωγραφική κι ονειρεύεται να γίνει ζωγράφος όπως η θεία της η Κατερίνα. Η θεία Κατερίνα είναι αδερφή του κυρίου Γιάννη. Έχει μακριά ξανθά μαλλιά και της αρέσει να ντύνεται ωραία. Πέρσι η θεία **Κατερίνα** παντρεύτηκε το θείο **Σταμάτη**.

Ο θείος Σταμάτης είναι δικηγόρος. Πριν από λίγους μήνες έκαναν ένα μωράκι. Είναι αγοράκι. Πώς θα το **βαφτίσουν**; Η Αθηνά και ο Κώστας έχουν μία ξαδέρφη, την **Αλίκη**, που είναι 14 χρονών και πάει γυμνάσιο. Η Αλίκη είναι κόρη του θείου Τάκη και της θείας Έλλης. Είναι ψηλή με μακριά μαύρα μαλλιά και της αρέσει πολύ να τρέχει και να κάνει γυμναστική.

Ο καλύτερος φίλος του Κώστα είναι ο **Νίκος**. Πηγαίνουν μαζί στο σχολείο και παίζουν μαζί ποδόσφαιρο. Έχει ξανθά μαλλιά και φοράει μεγάλα γυαλιά. Οι γονείς του είναι χωρισμένοι, γι' αυτό και όταν μένει στο μπαμπα του, έρχε-

ται στο σχολείο με το λεωφορείο. Μία μέρα ο Κώστας και ο Νίκος ετοιμάστηκαν να πάνε εκδρομή αλλά ο καιρός άρχισε να χαλάει. Τι έγινε; Πήγαν τελικά; Μήπως τους χάλασε τα σχέδια ο καιρός; Η καλύτερη φίλη της Αθηνάς είναι η **Ελένη**. Οι δυο φίλες τσακώνονται συχνά με το Νίκο που τις πειράζει λέγοντάς τους απίθανες ιστορίες.

Στη γειτονιά του Κώστα και της Αθηνάς έχει όλο πολυκατοικίες, εκτός από την παλιά μονοκατοικία δίπλα τους, όπου μένει ο κύριος **Μιχάλης** με τη θεία του κι ένα **σκύλο** που όλο γαβγίζει. Ο κύριος Μιχάλης έχει απότομους τρόπους και τα παιδιά τον φοβούνται. Μία μέρα βρήκε στην αυλή του τέσσερα κουταβάκια. Ποιος τα **παράτησε** εκεί; Τι θα κάνει, θα τα κρατήσει; Θα τα δώσει σε άλλους να τα **φροντίσουν**; Μήπως τους κάνει κακό; Απέναντι, είναι το μαγαζί του κυρίου **Δημήτρη**. Είναι μίνι-μάρκετ και μένει ανοιχτά μέχρι αργά το βράδυ, ακόμα και τα Σαββατοκύριακα. Μία μέρα κάποιος μπήκε στο μαγαζί και πήρε χρήματα από το ταμείο του. Η αστυνομία θα βρει τον κλέφτη; Θα τον στείλει στη φυλακή;

Ο Κώστας έχει έναν συμμαθητή από την Αλβανία τον **Ίγκλι**. Ο Ίγκλι και η οικογένειά του μετακόμισαν πριν από λίγα χρόνια στην Ελλάδα. Θέλουν να αγοράσουν ένα σπίτι και να μείνουν στην Αθήνα για πάντα. Ο Ίγκλι έμαθε πολύ γρήγορα τα ελληνικά και τα πάει πολύ καλά στο σχολείο. Παίζει συχνά ποδόσφαιρο με τα παιδιά της γειτονιάς και ο κύριος Μιχάλης τους φωνάζει συνέχεια, γιατί τον ενοχλεί η φασαρία που κάνουν. Μία μέρα η μπάλα έπεσε κατά λάθος στο παράθυρο του κυρίου Μιχάλη και το **έσπασε**. Τι έκανε ο κύριος Μιχάλης;

Παρόλο που μένουν σε πολυκατοικία, η Αθηνά έχει μία **γάτα**, τη Ροζαλία. Την αγαπάει πάρα πολύ και φοβάται κάθε φορά που βγαίνει στο δρόμο μήπως τη χτυπήσει κανένα αυτοκίνητο. Η **Ροζαλία** δεν μπορεί να είναι συνέχεια μέσα, ζητάει να βγει έξω. Μία φορά βγήκε στο δρόμο παραλίγο να την πατήσει ένα αυτοκίνητο. Ποιος την έσωσε; Μία μέρα δε γύρισε κι η Αθηνά ζήτησε τη βοήθεια του Κώστα για να τη βρει. Θα τη **βρουν**; Πού; Ο Κώστας έχει ένα **καναρίνι**, τον **Πιτσικόκο**. Μία μέρα ξέχασε το κλουβί του Πιτσικόκου ανοιχτό και η Ροζαλία, που ήταν κοντά, άρχισε να τον κυνηγάει. Ο Πιτσικόκος φοβήθηκε κι έφυγε από το ανοιχτό παράθυρο. Τι θα γίνει με τον Πιτσικόκο; Θα **ξαναγυρίσει**;

Αν θέλεις να μάθεις τι θα συμβεί σ' αυτές τις ιστορίες, ψάξε στα παραδείγματα του λεξικού. Έτσι θα μάθεις ακόμα περισσότερα για τους ήρωες του λεξικού και την καθημερινή τους ζωή. Προσοχή! Επειδή ένα λεξικό δε διαβάζεται από την αρχή μέχρι το τέλος του, όπως όλα τ' άλλα βιβλία, αλλά ψάχνουμε να βρούμε σ' αυτό τις λέξεις που δεν ξέρουμε, τα παραδείγματα που διηγούνται τις ιστορίες αυτές δεν είναι βαλμένα με κάποια σειρά αλλά ανακατεμένα. Καλή συνέχεια!

..... Βέβαια, στα παραδείγματα του λεξικού θα βρεις και ήρωες που ξέρεις από άλλες ιστορίες. Θα βρεις τη **Χιονάτη**, την κακιά βασίλισσα, τον **πρίγκιπα** και τους επτά **νάνους**, την **Κοκκινোসκουφίτσα**, τη **γιαγιά της** και τον **κακό λύκο**, τη **Σταχτοπούτα** και άλλους. Καλό ταξίδι στα παραδείγματα του λεξικού!

Οι πίνακες του λεξικού

1. Το αγρόκτημα...	σελ. 20
2. Τα αθλήματα...	σελ. 25
3. Αντίθετα ...	σελ. 42
4. Οι αριθμοί...	σελ. 54 - 55
5. Η διάρκεια της ημέρας...	σελ. 100
6. Το δωμάτιο...	σελ. 115
7. Χάρτης της Ελλάδας ...	σελ. 124
8. Οι εποχές-οι μήνες-οι μέρες ...	σελ. 138
9. Τα εργαλεία...	σελ. 142
10. Τα έντομα ...	σελ. 128
11. Τα ζώα ...	σελ. 152 - 153
12. Η θάλασσα...	σελ. 158
13. Ο καιρός...	σελ. 134
14. Η κουζίνα...	σελ. 214
15. Τα λουλούδια ...	σελ. 110
16. Τα μουσικά όργανα ...	σελ. 265
17. Το μπάνιο...	σελ. 269
18. Στο νοσοκομείο ...	σελ. 285
19. Πώς νιώθω ...	σελ. 282
20. Η οικογένεια...	σελ. 304
21. Το πάρτι ...	σελ. 329
22. Η πόλη...	σελ. 354
23. Παραμύθια...	σελ. 324
24. Τα ρούχα ...	σελ. 381
25. Το σπίτι ...	σελ. 412
26. Στο σχολείο...	σελ. 437
27. Τα σχήματα...	σελ. 443
28. Το σώμα μας...	σελ. 432
29. Τα χρώματα...	σελ. 515

*.... Πάμε τώρα να δούμε τι άλλες
πληροφορίες μπορείς να βρεις
σε μία σελίδα του λεξικού.*

Εδώ γράφουμε την **πρώτη** και την **τελευταία** λέξη της σελίδας.

Εδώ θα βρεις τη **λέξη που ψάχνεις**. Όταν είναι ουσιαστικό, βάζουμε και μια λεξούλα που λέγεται **άρθρο** για να δείξουμε αν το ουσιαστικό είναι αρσενικό, θηλυκό ή ουδέτερο.

Η **εικόνα** σε βοηθάει να καταλάβεις τι θέλει να πει η λέξη που ψάχνεις.

βαλίτσα

βαριέμαι

έζησαν ευτυχημένοι μέχρι τα **βαθιά** τους γεράματα. *♦ Η Αθηνά δεν ξέρει να κολυμπάει ακόμα καλά. Όταν το **βάθος** της θάλασσας είναι μεγάλο, φοβάται, γιατί δεν πατάει. ♪ βα-θύς*
♫ 'αντίθετα'

βαλίτσα [η] ουσιαστικό (βαλίτσες)
 ✔ Όταν θέλουμε να ταξιδέψουμε, παίρνουμε μαζί μας μία **βαλίτσα** με ρούχα. Οι **βαλίτσες** έχουν χερούλι για να τις κρατάμε στο χέρι και καμιά φορά ρόδες για να τις σέρνουμε όταν είναι βαριές.
 ♫ βα-λί-τσα

βάλτος [ο] ουσιαστικό (βάλτοι)
 ✔ Ο **βάλτος** είναι ένα μέρος με ακίνητα νερά και πολλή λάσπη. Μέσα στη λάσπη φυτρώνουν καλαμιές και ζουν βατράχια και πολλά κουνούπια.
 ♫ βάλ-τος

βαμβάκι [το] ουσιαστικό (βαμβάκια)
 ✔ Το **βαμβάκι** είναι φυτό που φυτρώνει σε ζεστές χώρες όπως η Ελλάδα. Ο καρπός του είναι φουντωτός, άσπρος, απαλός και πολύ ελαφρύς. Με το **βαμβάκι** φτιάχνουμε **βαμβακερά** υφάσματα αλλά το χρησιμοποιούμε και για να καθαρίσουμε πληγές. ♫ βαμ-βά-κι

βανίλια [η] ουσιαστικό (βανίλιες)
 ✔ Η **βανίλια** είναι ο καρπός ενός φυτού που φυτρώνει σ' εξωτικές χώρες. Με τη σκόνη που παίρνουμε απ' αυτό το φυτό δίνουμε άρωμα **βανίλια** στα παγωτά και τα γλυκά.
 ♫ βα-νί-λια

βαπόρι [το] ουσιαστικό (βαπόρια)
 ✔ Με τα **βαπόρια** ταξιδεύουμε στη θάλασσα. ○ πλοίο, καράβι
 ♫ βα-πό-ρι

βάρβαρος, βάρβαρη, βάρβαρο επίθετο (βάρβαροι, βάρβαρες, βάρβαρα)
 ✔ Όταν κάποιος είναι πολύ σκληρός και κάνει κακό με άγριο τρόπο, είναι **βάρβαρος**. *♫ «Ο κύριος Μιχάλης θα είναι πολύ **βάρβαρος**, αν αφήσει τα κουταβάκια να πεθάνουν από την πείνα» σκέφτηκε η θεία του.*
 ○ κακός, άκαρδος ● καλός, ευγενικός ♫ βάρ-βα-ρος

βαρέλι [το] ουσιαστικό (βαρέλια)
 ✔ Το **βαρέλι** είναι ένα πολύ μεγάλο στρογγυλό δοχείο, φτιαγμένο από λωρίδες ξύλου. Είναι πλατύ στη μέση και στενεύει στις δύο άκρες. Σε **βαρέλια** βάζουμε συνήθως κρασί ή άλλα ποτά.
 ✔ **Βαρέλι** είναι και το περιεχόμενο ενός βαρελιού. *♫ «Φέτος φτιάξαμε πολλά **βαρέλια** κρασί» είπε ο θείος Αλέκος.*
 ✔ Λέμε ότι κάποιος είναι σαν **βαρέλι**, όταν είναι πολύ χοντρός.
 ♫ βα-ρέ-λι

βαρετός, βαρετή, βαρετό επίθετο (βαρετοί, βαρετές, βαρετά) → βαριέμαι

βαριέμαι ρήμα (βαρέθηκα, θα βαρεθώ)
 ✔ Όταν αυτό που κάνεις δεν είναι διασκεδαστικό, το **βαριέσαι**. Όταν δε βρίσκεις τι να κάνεις ή δεν έχεις όρεξη να κάνεις κάτι, **βαριέσαι**.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

Εδώ θα βρεις την αλφαβήτα. Με **πράσινο χρώμα** δείχνουμε σε ποιο γράμμα είμαστε.

Όταν μιλάμε, οι λέξεις δεν μένουν πάντα οι ίδιες, αλλά πολλές φορές γίνονται λίγο **διαφορετικές**.

Εδώ δίνουμε το **μέρος του λόγου**, δηλαδή αν η λέξη που ψάχνεις είναι ουσιαστικό, ρήμα, επίθετο, επίρρημα ή άλλο.

Εδώ θα βρεις ένα **παιχνίδι** με κάποια λέξη της σελίδας. Αν θέλεις μπορείς να σκεφτείς και εσύ ένα ίδιο παιχνίδι με μερικές άλλες λέξεις της σελίδας.

	γδέρνω	γεμίζω
α		
β		
γ	γδέρνω, γδέρνομαι <i>ρήμα</i> (έγδαρα, θα γδάρω) ☑ Όταν γδέρνεις το χέρι σου, του κάνεις γρατσουνιές. ✍ <i>Η Αθηνά έπεσε από το ποδήλατο κι έγδαρε το γόνατό της.</i> ○ γρατσουνώ ✓ Όταν ο χασάπης γδέρνει ένα ζώο, του βγάζει το δέρμα. Το γδάρσιμο είναι το σημάδι που έχουμε στο σώμα μας, όταν γδερνόμαστε. ○ γρατσουνιά 🎵 γδέρ-νω	όπου βρίσκεται το σπίτι σου μαζί με τα γύρω σπίτια και τα μαγαζιά. 🎵 γεί-το-νας
δ		
ε		
ζ		
η		
θ		
ι		
κ	γδύνω, γδύνομαι <i>ρήμα</i> (έγδυσα, θα γδύσω) ☑ Όταν γδύνεις κάποιον, του βγάζεις όλα του τα ρούχα, τον αφήνεις γυμνό. Όταν γδύνεσαι, βγάζεις όλα τα ρούχα σου. ✍ <i>Η Αθηνά έγδυσε όλες της τις κούκλες για να πλύνει τα ρούχα τους.</i> ○ ξεντύνω γδύσιμο 🎵 γδύ-νω	γέλιο [το] ουσιαστικό (γέλια) → γελώ γελώ και γελάω (γέλασα, θα γελάσω) ☑ Όταν γελάς, δείχνεις πως είσαι χαρούμενος ή πως βρίσκεις κάτι πολύ διασκεδαστικό, πολύ αστείο. Όταν γελάς, ακούγεται το γέλιο σου. ✍ <i>Οι γονείς του Κώστα πηγαίνουν συχνά σε κωμωδίες για να γελάσουν.</i> ● κλαίω ♦ Το γέλιο είναι ο ήχος που βγάζεις, όταν γελάς. Ο ήχος αυτός μοιάζει με χα, χα, χα. ● κλάμα 🎵 γε-λώ
λ		
μ		
ν		
ξ		
ο	γεια <i>επιφώνημα</i> ☑ Όταν θέλουμε να χαιρετήσουμε κάποιον, λέμε «γεια», «γεια σου». Λέμε «γεια σας», όταν χαιρετάμε κάποιον μεγαλύτερο. ✓ Όταν κάποιος έχει αγοράσει κάτι καινούριο του λέμε «με γεια». ✍ <i>«Με γεια το καινούριο φόρεμα Αθηνά!» είπε η Ελένη.</i> 🎵 γεια	γεμάτος, γεμάτη, γεμάτο <i>επίθετο</i> (γεμάτοι, γεμάτες, γεμάτα) → γεμίζω
π		
ρ		
σ		
τ		
υ		
φ		
χ	γειτόνας [ο], γειτόνισσα [η] ουσιαστικό (γειτόνες, γειτόνισσες) ☑ Γείτόνάς σου είναι αυτός που μένει κοντά σου, στον ίδιο δρόμο. Βλέπεις συχνά τους γειτόνές σου βγαίνοντας από το σπίτι σου. Η γειτονιά σου είναι η περιοχή	γεμίζω <i>ρήμα</i> (γέμισα, θα γεμίσω) ☑ Όταν γεμίζεις κάτι, βάζεις μέσα όσα πιο πολλά πράγματα μπορείς. ✍ <i>Ο Κώστας γέμισε τις τσέπες του με καραμέλες και βγήκε έξω να τις φάει με την Αθηνά.</i> ✓ Η κοιλιά του Νίκου γέμισε από το πολύ φαγητό. Δεν υπήρχε πια χώρος για τίποτα άλλο. ✓ Χάλασε το πλυντήριο και το μπάνιο γέμισε νερά. Το μπάνιο είχε πολλά νερά. ● αδειάζω ♦ <i>Η κοιλιά του Νίκου ήταν γεμάτη</i>
ψ		
ω	- Είμαι το αντίθετο του αδειάζω. Τι κάνω;	

Με εξηγούμε τη λέξη για να καταλάβουμε τη **σημασία** της.

Μια λέξη μπορεί να έχει πολλές σημασίες.

Με εξηγούμε τις **άλλες σημασίες** της.

Με γράφουμε ένα **παράδειγμα** που δείχνει τη λέξη μέσα σε πρόταση.

Με θα βρεις λέξεις που θέλουν να πουν **περίπου το ίδιο πράγμα** με τη λέξη που ψάχνεις.

Με θα βρεις λέξεις που θέλουν να πουν το **αντίθετο** από τη λέξη που ψάχνεις.

Με θα βρεις λέξεις που ανήκουν στην **ίδια οικογένεια**.

Για μερικές λέξεις θα βρεις **περισσότερες πληροφορίες** σε εικόνες/πίνακες που βρίσκονται σε κάποια άλλη σελίδα και που δείχνει το .

Με δείχνουμε πως **συλλαβίζονται** οι λέξεις.

Με $\rightarrow$ δείχνουμε μια **άλλη λέξη** στην οποία θα βρεις πληροφορίες για τη λέξη που ψάχνεις.

Τώρα είμαστε έτοιμοι. Ξεκινάμε!

α

β

γ

δ

ε

ζ

η

θ

ι

κ

λ

μ

ν

ξ

ο

π

ρ

σ

τ

υ

φ

χ

ψ

ω

Α α

-α

☑ Πολλές φορές, για να φτιάξω ένα επίρρημα, παίρνω ένα επίθετο και βάζω στο τέλος του το -α. Δες μερικά παραδείγματα: *άσχημος-άσχημα, γρήγορος-γρήγορα, καλός-καλά.*

♫ -α

- Κάνε κι εσύ το ίδιο με άλλα επίθετα.

άβολος, άβολη, άβολο επίθετο (άβολοι, άβολες, άβολα)

☑ Όταν κάτι είναι **άβολο**, δε νιώθουμε καλά να το χρησιμοποιούμε.

✍ «Αυτή η καρέκλα είναι μικρή και **άβολη** για το θείο Αλέκο» είπε ο Κώστας. Ο θείος έχει μεγάλα πόδια και δε βολεύεται.

○ κουραστικός ● βολικός, άνετος
◇ Ο θείος Αλέκος αισθανόταν **άβολα**, επειδή δε χωρούσε στην πολυθρόνα.

♫ ά-βο-λος

άγαλμα [το] ουσιαστικό (αγάλματα)

☑ Το **άγαλμα** είναι ένα κομμάτι μάρμαρο, μέταλλο ή άλλο υλικό που το έχουμε κάνει να μοιάζει με άνθρωπο, ζώο ή πράγμα.

✍ «Η Αθήνα έχει πολλά μουσεία» είπε η Αθηνά στο θείο Τάκη. «Άλλα έχουν αρχαία ελληνικά **αγάλματα** και άλλα αγάλματα νεότερων καλλιτεχνών».

○ γλυπτό

♫ ά-γαλ-μα

αγανακτώ ρήμα (αγανάκτησα, θα αγανακτήσω)

☑ Όταν **αγανακτείς** με κάτι, θυμώνεις πολύ, γιατί δεν είναι σωστό.

✍ Η Αθηνά **αγανάκτησε** όταν είδε τα παιδιά της γειτονιάς να φέρονται άσχημα στο σκύλο του κυρίου Μιχάλη.

○ θυμώνω, εκνευρίζομαι ◇ Ένωσε **αγανάκτηση** με τη συμπεριφορά των παιδιών απέναντι στο σκύλο. Ήταν **αγανακτισμένη**. ♫ α-γα-να-κτώ

αγάπη [η] ουσιαστικό (αγάπες)

→ αγαπώ

αγαπώ και αγαπάω, αγαπιέμαι ρήμα (αγάπησα, θα αγαπήσω)

☑ Όταν **αγαπάς** κάποιον, νιώθεις όμορφα συναισθήματα γι' αυτόν και σου αρέσει να είσαι μαζί του.

✓ Όταν **αγαπάς** κάτι, σου αρέσει πάρα πολύ. ✍ Ο Κώστας **αγαπάει** πολύ το ποδόσφαιρο. Του αρέσει να πηγαίνει μαζί με το Νίκο στο γήπεδο.

○ μισώ ◇ Όταν αγαπάς κάποιον, νιώθεις **αγάπη** γι' αυτόν. Όταν αγαπάς πολύ κάτι, είναι το **αγαπημένο** σου. Όταν κάποιος είναι **αγαπητός**, είναι ευχάριστος και τον αγαπούν οι άλλοι άνθρωποι.

♫ α-γα-πώ

άγγελος [ο] ουσιαστικό (άγγελοι)

☑ Οι **άγγελοι** φέρνουν τα μηνύματα του Θεού στους ανθρώπους.

✍ Ο θείος Αλέκος λέει ότι οι **άγγελοι** είναι αόρατοι κι έχουν φτερούγες στην

πλάτη τους.

✓ Όταν κάποιος είναι **άγγελος**, είναι πολύ καλός άνθρωπος.

♦ «Κοίτα το μωράκι της θείας Κατερίνας» είπε η Αθηνά.

Το πρόσωπό του είναι **αγγελικό**.

Μοιάζει με

πρόσωπο

αγγέλου.

♫ ά-γε-λος

αγγίζω, αγγίζομαι ρήμα (άγγιξα, θα αγγίξω)

✓ Όταν **αγγίζεις** κάτι, το ακουμπάς με το χέρι σου απαλά. ✍ *Η θεία Κατερίνα άγγιξε το μάγουλο του Δημητράκη με αγάπη.* ○ ακουμπά,

πιάνω ♦ *Ο Δημητράκης χάρηκε με το άγγιγμα της μητέρας του.* ♫ α-γί-ζω

αγγούρι [το] ουσιαστικό (αγγούρια)

✓ Το **αγγούρι** είναι ένα μακρύ πράσινο λαχανικό. Το τρώμε ωμό και συνήθως το βάζουμε σε σαλάτες.

♫ α-γού-ρι

αγελάδα [η] ουσιαστικό (αγελάδες)

✓ Η **αγελάδα** είναι ένα μεγάλο ζώο που ζει στο αγρόκτημα.

Το αρμέγουμε και μας δίνει γάλα.

♫ α-γε-λά-δα ✍ 'το αγρόκτημα'

αγέλη [η] ουσιαστικό (αγέλες)

✓ Η **αγέλη** είναι πολλά ίδια ζώα που ζουν μαζί. ✍ *Ο θεός Αλέκος λέει ότι το χειμώνα έξω από το χωριό του οι λύκοι ζουν σε αγέλες.* ○ κοπάδι

♫ α-γέ-λη

άγιος, **άγια**, **άγιο** επίθετο (άγιοι, άγιες, άγια)

✓ Όταν κάτι είναι **άγιο**, έχει να κάνει με το Θεό ή την εκκλησία.

✍ *Τις άγιες μέρες του Πάσχα η θεία του κυρίου Μιχάλη πηγαίνει κάθε μέρα στην εκκλησία.*

✓ (σαν ουσιαστικό) Οι **άγιοι** και οι **άγιες** είναι χριστιανοί που έζησαν όλη τους τη ζωή αφιερωμένη στο Θεό.

✓ Ο κύριος Δημήτρης είναι **άγιος** άνθρωπος, δεν πειράζει ποτέ κανέναν κι έχει αγνά συναισθήματα.

♫ ά-γι-ος/ά-γιος

-Πώς προφέρεις τη λέξη **άγιος**;

αγκάθι [το] ουσιαστικό (αγκάθια)

✓ Οι τριανταφυλλίες έχουν **αγκάθια** στα κλαδιά και στον κορμό τους. Είναι σαν μικρές μύτες που τσιμπάνε.

♦ Ένα **αγκάθιο** στεφάνι είναι πλεγμένο με αγκάθια.

♫ α-γκά-θι

αγκάθινος, **αγκάθινη**, **αγκάθινο** επίθετο

(αγκάθινοι, αγκάθινες, αγκάθινα) → αγκάθι

αγκαλιά [η] ουσιαστικό (αγκαλιές)

✓ Όταν η μητέρα σου σε κρατά στην **αγκαλιά** της, σε κρατάει με τα δύο

της χέρια σφιχτά και ακουμπάς πάνω στο στήθος της. ✍ *Η γιαγιά έσφιξε την Κοκκινοσκουφίτσα στην αγκαλιά της και τη φίλησε.*

♦ Όταν **αγκαλιάζεις** κάποιον, τον κρατάς στην αγκαλιά σου,

τον παίρνεις αγκαλιά. ♫ α-γκα-λιά

- Μη μ' ακουμπάς, γιατί τσιμπάω. Τι είμαι; .....

α

αγκαλιάζω ρήμα (αγκάλιασα, θα αγκαλιάσω) → αγκαλιά

β

γ

αγκίστρι [το] ουσιαστικό (αγκίστρια)

☑ Οι ψαράδες ψαρεύουν με το **αγκίστρι**, που είναι ένα μικρό μυτερό κομμάτι σύρμα.

♫ α-γκί-στρι

δ

ε

ζ

η

θ

ι

κ

λ

μ

ν

ξ

ο

π

ρ

σ

τ

υ

φ

χ

ψ

ω

άγκυρα [η] ουσιαστικό (άγκυρες)

☑ Η **άγκυρα** μοιάζει μ' ένα μεγάλο και βαρύ αγκίστρι που το έχουν δέσει στην άκρη μίας μακριάς αλυσίδας. Όλα τα πλοία έχουν **άγκυρα** και τη ρίχνουν στο βυθό της θάλασσας για να μένουν σταθερά στο ίδιο μέρος.

◇ Όταν ένα πλοίο **αγκυροβολεί**, ρίχνει **άγκυρα**.

♫ ά-γκυ-ρα

🖋️ 'η θάλασσα'

αγκώνας [ο] ουσιαστικό (αγκώνες)

☑ Ο **αγκώνας** είναι το μέρος του χεριού μας που μπορούμε να λυγίσουμε. ♫ α-γκώ-νας

🖋️ 'το σώμα μας'

αγνός, αγνή, αγνό επίθετο (αγνοί, αγνές, αγνά)

☑ Όταν κάτι είναι **αγνό**, δεν είναι ανακατεμένο με τίποτα άλλο.

🖋️ «Στη σαλάτα ρίχνω πάντα **αγνό** λάδι από την Κρήτη» είπε η θεία Έλλη.

○ καθαρός

✓ Ο θείος Αλέκος είναι **αγνός** άνθρωπος κι έχει καλή ψυχή.

○ απνήρευτος

● πονηρός

◇ Ο θείος Αλέκος έχει **αγνότητα**.

♫ α-γνός

άγνωστος, άγνωστη, άγνωστο επίθετο (άγνωστοι, άγνωστες, άγνωστα)

☑ Όταν κάτι είναι **άγνωστο**, δεν το γνωρίζουμε. 🖋️ «Τι σημαίνει η λέξη 'αδέσποτος'; Δεν την ξέρω, μου είναι **άγνωστη**» είπε ο Ίγκλι στον Κώστα.

● γνωστός ♫ ά-γνω-στος

αγορά [η] ουσιαστικό (αγορές)

☑ Η **αγορά** είναι ένα μέρος με πολλά μαγαζιά. 🖋️ «Η Ερμού είναι μία από τις κεντρικές **αγορές** της Αθήνας» είπε η Αθηνά στο θείο Τάκη.

✓ Όταν κάνεις μία **αγορά**, δίνεις χρήματα και παίρνεις κάτι που θέλεις.

🖋️ «Τι **αγορές** έκανες σήμερα;»

ρώτησε η Αθηνά το θείο Τάκη που γύρισε με δύο τσάντες γεμάτες με ψώνια. ◇ Όταν **αγοράζεις** κάτι,

κάνεις μία αγορά. Ο **αγοραστής** είναι αυτός που αγόρασε ή που θέλει ν' αγοράσει κάτι. ♫ α-γο-ρά

Δες λαϊκός (λαϊκή αγορά)

αγοράζω ρήμα (αγόρασα, θα αγοράσω)

→ αγορά

αγοραστής [ο], **αγοράστρια** [η]

ουσιαστικό (αγοραστές, αγοραστρίες)

→ αγορά

αγόρι [το] ουσιαστικό (αγόρια)

☑ Ο Κώστας είναι **αγόρι**. Είναι το αρσενικό παιδί της οικογένειάς του. Όταν μεγαλώσει, θα γίνει άντρας.

♫ α-γό-ρι

άγουρος, άγουρη, άγουρο επίθετο

(άγουροι, άγουρες, άγουρα)

☑ Όταν ένα φρούτο είναι **άγουρο**, δεν έχει ωριμάσει και δεν είναι έτοιμο ακόμη για να το φάμε. ○ αγίνωτος

● ώριμος ♫ ά-γου-ρος

αγράμματος, αγράμματη, αγράμματο

επίθετο (αγράμματοι, αγράμματες, αγράμματα)

✔ Όταν κάποιος είναι **αγράμματος**, δεν ξέρει να γράφει και να διαβάζει.

♦ **γράμμα** 🎵 α-γράμ-μα-τος

άγριος, άγρια, άγριο επίθετο (άγριοι, άγριες, άγρια)

✔ Τα **άγρια** ζώα ζουν ελεύθερα στη φύση, μακριά από τον άνθρωπο. Τα **άγρια** φυτά φυτρώνουν και μεγαλώνουν μόνα τους, χωρίς τη φροντίδα των ανθρώπων. ● ήμερος
✔ Ένας **άγριος** άνθρωπος φοβίζει τους άλλους και δεν τους αφήνει να τον πλησιάσουν εύκολα.

● ήρεμος, γλυκός ♦ «Τι **άγριο** πρόσωπο είναι αυτό;» είπε η Χιονάτη, όταν είδε την κακιά βασίλισσα. «Τι **αγριάδα** που έχει!» 🎵 ά-γρι-ος

αγρόκτημα [το] ουσιαστικό (αγροκτήματα) → αγρότης**αγρότης** [ο], αγρότισσα [η] ουσιαστικό (αγρότες, αγρότισσες)

✔ **Αγρότης** είναι αυτός που δουλεύει στα χωράφια και τα καλλιεργεί.

○ γεωργός ♦ **Ο** θείος **Αλέκος** ζει στην εξοχή, έχει ένα **αγρόκτημα** και παράγει **αγροτικά** προϊόντα.

🎵 α-γρό-της 🎵 'το αγρόκτημα'

αγροτικός, αγροτική, αγροτικό επίθετο (αγροτικοί, αγροτικές, αγροτικά) → αγρότης**αγώνας** [ο] ουσιαστικό (αγώνες)

✔ Όταν κάποιος δίνει **αγώνα** ή κάνει **αγώνα**, προσπαθεί να πετύχει αυτό που θέλει. 🎵 **Η** ομάδα του **Κώστα** έδωσε **δύσκολο αγώνα** για να

γίνει η καλύτερη ομάδα του σχολείου.

✔ Στους **αγώνες** μπάσκετ, τρεξίματος ή άλλων αθλημάτων κάθε ομάδα ή αθλητής προσπαθεί να νικήσει. ♦ Όταν **αγωνίζεσαι**, κάνεις αγώνα να πετύχεις κάτι ή θέλεις να νικήσεις σ' έναν αγώνα.

Αυτός που αγωνίζεται σκληρά είναι **αγωνιστής**. 🎵 α-γώ-νας

αγωνία [η] ουσιαστικό (αγωνίες)

✔ Όταν νιώθεις **αγωνία**, είσαι ανήσυχος και περιμένεις κάτι που θα γίνει, είτε είναι καλό είτε άσχημο.

🎵 **Ο** Κώστας είχε **αγωνία** για να δει αν θα νικήσει η ομάδα του στο ποδόσφαιρο. 🎵 α-γω-νί-α

αγωνίζομαι ρήμα (αγωνίστηκα, θα αγωνιστώ) → αγώνας**αγώνισμα** [το] ουσιαστικό (αγώνισματα)

✔ Το **αγώνισμα** είναι ένα άθλημα.

🎵 **Ο** θείος **Τάκης** και οι φίλοι του παρακολούθησαν το **αγώνισμα** της κολύμβησης στους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας το 2004.

🎵 α-γώ-νι-σμα

αγωνιστής [ο], αγωνίστρια [η]

ουσιαστικό (αγωνιστές, αγωνίστριες) → αγώνας

αδειάζω ρήμα (άδειασα, θα αδειάσω)

✔ Όταν **αδειάζω** κάτι, βγάζω από μέσα του ό,τι υπάρχει. 🎵 **Η** Χιονάτη **άδειασε** το σκουπιδοτενεκέ που ήταν γεμάτος χαρτιά.

● γεμίζω

♦ **Το άδειασμα** ήταν μέχρι τώρα δουλειά των νάνων. **άδειος**

🎵 α-δειά-ζω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

